

ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน วิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของ นักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย Students' Satisfaction towards the Teaching and Learning of the Management of Financial Report and Analysis Course of School of Accountancy, University of the Thai Chamber of Commerce

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เยาวลักษณ์ ไพฑูรย์
- กลุ่มวิชาสอบบัญชีและตรวจสอบภายใน
- คณะบัญชี
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
-
- **Assistant Professor Yaowalakasana Paitoorya**
- Department of Auditing and Internal Auditing
- School of Accountancy
- University of the Thai Chamber of Commerce
- E-mail: leksu29@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนตามตัวแปรอิสระ

โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ คือ แบบสอบถาม การประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม (t-test) ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และวิธีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least-Significant Difference: LSD) ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านผู้สอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักศึกษามีความพึงพอใจด้านผู้สอนเป็นอันดับแรก ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การเรียนการสอน วิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์

Abstract

The objectives of this research were to analyze students' satisfaction level towards the Financial Report and Analysis Course, offered in School of Accountancy, University of the Thai Chamber of Commerce, in terms of teaching and learning management in five areas--course contents, instructors, teaching and learning activities, factors supporting teaching and learning activities, and evaluation and assessment. Moreover, this study compared the difference of students' level of satisfaction towards the teaching and learning management of this course. The questionnaires were sent to the students enrolled in this course. Frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, T-test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), and Least Significant Difference (LSD) were used for data analysis. The results were that the majority of the respondents were mostly satisfied with the instructors and evaluation and assessment at the highest level. They were satisfied with teaching and learning activities, course contents, and factors supporting teaching and learning activities at a high level. According to the results of hypothesis testing, no difference in the level of satisfaction was found in respondents with different GPAs in the areas of teaching and learning activities, factors supporting teaching and learning activities. In contrast, it was found that the respondents who had different GPAs had different levels of satisfaction towards the course contents with a statistical significance of 0.05.

Keywords: Satisfaction, Teaching and Learning Management, Financial Report and Analysis Course

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษามบที่ 11 (พ.ศ. 2552-2559) ขึ้น เพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งระบบให้เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกด้านให้ทัดเทียมนานาชาติ ใช้ความรู้เป็นฐานการพัฒนาให้เป็นแหล่งรวมของผู้ทรงคุณวุฒิสามารถชั้นนำและผลักดันการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่มีสมรรถนะทางเศรษฐกิจและมีความมั่งคั่ง ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจึงควรมีการพัฒนาด้านการเรียนการสอนอยู่เสมอ โดยเฉพาะช่วงที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับวิชาชีพบัญชีในการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษามบที่ 11 ได้กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ในปัจจุบันนักศึกษาที่เรียนในระดับอุดมศึกษามีคุณภาพด้อยลง โดยจะเห็นจากจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และจำนวนนักศึกษาที่ต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำวิชาเดิมมีจำนวนมาก ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและพัฒนาระบบการเรียนการสอน ก็คือ วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้สอนควรเน้นให้มีวิธีการสอนอย่างหลากหลายในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและธรรมชาติการเรียนรู้ จำเป็นต้องส่งเสริม

ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาประสบผลสำเร็จได้ตามความต้องการ

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยหลักสูตรของคณะบัญชี นักศึกษาทุกคนจะต้องศึกษาวิชาการรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ อันเป็นหนึ่งในวิชาแกนที่มุ่งเน้นความสำคัญของการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting) หรือการนำเสนองบการเงิน (Presentation of Financial Statements) ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินทั้งไทยและระหว่างประเทศ (Thai Financial Reporting Standards เรียกว่า TFRS และ International Financial Reporting Standards เรียกว่า IFRS) และคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยยังไม่เคยมีผู้ทำวิจัยการเรียนการสอนในวิชาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวิชานี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนได้ใช้วิธีการสอนโดยให้นักศึกษาไปศึกษาเนื้อหาก่อนเรียนและทำสรุปเนื้อหาบทเรียนขนาด 1 หน้า (A4) ส่งจากนั้นมีการให้ทำทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังการเรียน พร้อมทั้งให้นำความรู้จากการศึกษาจากบทเรียนแต่ละครั้งนำไปศึกษาด้วยตนเองอีกครั้งที่บ้านกับงบการเงินจริงของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่นักศึกษาแต่ละคนได้เลือกไว้ศึกษาตลอดภาคการศึกษานี้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีหนึ่ง อาจทำให้ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นผลให้ผู้เรียนสอบได้คะแนนสูงขึ้น ลดจำนวนนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย คุณภาพของนักศึกษามีคุณภาพดีขึ้น เป็นการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้อย่างหนึ่ง

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบสอนวิชาการงานทางการเงินและการวิเคราะห์ในภาคต้น ปีการศึกษา 2556 จึงสนใจศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชาการงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นการพัฒนาครู (ผู้สอน) ให้ก้าวไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพต่อไป

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและนักวิชาการต่าง ๆ เช่น อับราฮัม มาสโลว์ (1970: 129) ฟ็องโล เถาว์จักร และคณะ (2551: 4) รัตนา พรหมภาพ (2551: 5) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกหรือความนึกคิดของบุคคลที่จะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นให้ตนประสบผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2553) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้การเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาทุกระดับจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานวิจัยของรัตนา พรหมภาพ (2551: บทคัดย่อ) ได้พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2550 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่

1. ด้านผู้สอน
2. ด้านรายวิชาในหลักสูตร
3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน
- และ 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สำหรับงานวิจัยเรื่อง

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่ออาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2550 ของฟ็องโล เถาว์จักร และคณะ (2551: 22) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนในคณะบัญชี ทั้ง 5 ด้าน (ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านสื่อการสอนละอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ผลสัมฤทธิ์ที่นักศึกษาได้รับในการเรียนวิชานี้) ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากในด้านคุณลักษณะของอาจารย์สูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสอนของอาจารย์ และลำดับถัดมา คือ ด้านการวัดผลและการประเมินผล สำหรับงานวิจัยเรื่องความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประจำปีการศึกษาที่ 2/2552 ของ จิตติมา อัคริทธิพงศ์ (2552: 13) ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนในด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจการเรียนการสอนวิชาการงานทางการเงินและการวิเคราะห์ ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และ

ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยจำแนกตาม เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่มี เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชารายงานทางการเงิน และการวิเคราะห์แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ในวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้สอนต้องมีกระบวนการดำเนินกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติเป็นขั้นตอน อันเนื่องมาจากประสบการณ์ในการร่วมปฏิสัมพันธ์ ตรงตามวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบของการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการสอน ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

วิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ หมายถึง วิชาแกนในหลักสูตรบัญชีบัณฑิต ระดับปริญญาตรี 4 ปี ของคณะบัญชี มหาวิทยาลัย

หอการค้าไทย ซึ่งนักศึกษาคณะบัญชีทุกกลุ่มวิชาจะต้องศึกษา โดยได้จัดไว้อย่างมีระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ความรู้ทั่วไปของรายงานทางการเงิน งบการเงิน การแสดงรายงานในงบแสดงฐานะการเงินที่ติด อาคารและอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การปรับปรุงงบการเงินเมื่อระดับราคาเปลี่ยนแปลง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน กิจกรรมของธุรกิจกรมในงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงินแนวดิ่งและแนวนอน การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี ชั้นปีที่ 4 คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2556 จำนวน 307 คน (สำนึกทะเบียนและประมวลผลมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย: ข้อมูล ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2556) โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างเท่ากับ 250 คน คิดเป็นร้อยละ 81 ของประชากร

ด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ด้านเวลา

ช่วงเวลาที่ทำการวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนพฤศจิกายน 2556

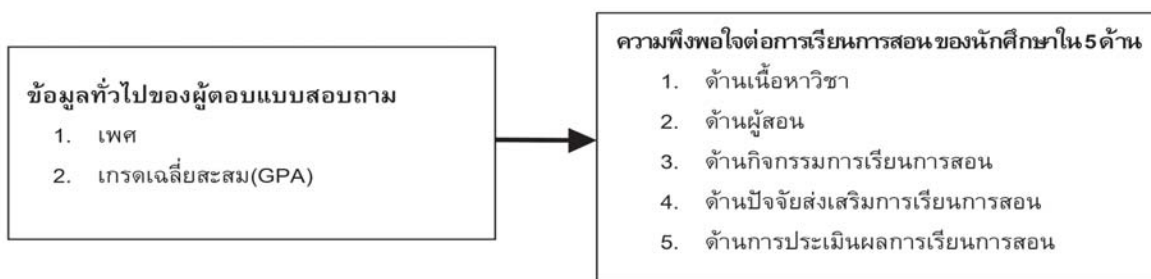
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ ดำเนินการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ปลายปิด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระทั้ง 2 อย่าง ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจการเรียนการสอนวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งคำถามความพึงพอใจการเรียนการสอนของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้านที่เป็นตัวแปรตาม โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยประมวล

ผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวัดระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะบัญชีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยในด้านต่าง ๆ ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$) มีค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม (Two Independent Samples T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ Least-Significant Difference (LSD) ใช้สำหรับวิเคราะห์คู่ที่ผลการทดสอบสมมติฐานมีความแตกต่าง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย “ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย” สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2556 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษาเพศหญิง เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่มีจำนวนมากที่สุด อยู่ช่วง 2.01-2.50 ซึ่งผลการ

วิจัยความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย นั้น พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายด้านนักศึกษามีความพึงพอใจการเรียนการสอนระดับมากที่สุด 2 ด้าน อันดับแรก คือ ด้านผู้สอน รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนในระดับมากมี 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา และด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาโดยภาพรวม (n = 250)

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	อันดับ
ด้านเนื้อหาวิชา	4.12	.448	มาก	4
ด้านผู้สอน	4.37	.420	มากที่สุด	1
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	.475	มาก	3
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน	4.01	.579	มาก	5
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	4.30	.522	มากที่สุด	2
รวม	4.20	.405	มาก	

ผลการทดสอบสมมติฐานของความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่า **นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แตกต่างกัน** ผลการทดสอบสมมติฐาน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเฉพาะด้านเนื้อหาวิชาเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียน

การสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังตารางที่ 2) และ**นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน** มีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

ความพึงพอใจ		SS	df	MS	F	Sig
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	1.657	3	.552	2.817	.040*
	ภายในกลุ่ม	49.224	246	.196		
	รวม	49.881	249			
ด้านผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	1.156	3	.385	2.220	.086
	ภายในกลุ่ม	42.372	246	.174		
	รวม	43.528	249			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.234	3	.078	.343	.794
	ภายในกลุ่ม	55.959	246	.227		
	รวม	56.193	249			
ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.003	3	.001	.001	1.000
	ภายในกลุ่ม	83.485	246	.339		
	รวม	83.488	249			
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	.889	3	.296	1.088	.355
	ภายในกลุ่ม	67.027	246	.272		
	รวม	67.916	249			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.352	3	.117	.714	.544
	ภายในกลุ่ม	40.078	246	.164		
	รวม	40.431	249			

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้วยวิธีการ LSD จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)

เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)	\bar{X}	ต่ำกว่า 2.00	2.01-2.50	2.51-3.00	3.01 ขึ้นไป
ต่ำกว่า 2.00	4.06				
2.01-2.50	4.02			.14*	
2.51-3.00	4.16				.20*
3.01 ขึ้นไป	4.22				

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน วิชาการรายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ของ นักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในภาคต้น ปีการศึกษา 2556 เพื่อใช้เป็นแนวทาง ให้ผู้สอนได้พัฒนาการเรียนการสอนในวิชาการรายงาน ทางการเงินและการวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management: KM) ให้แก่ผู้สอนวิชาอื่น ๆ และสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับวิชานั้น ๆ

3. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย หอการค้าไทยใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงและพัฒนาปัจจัย ส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เมื่อพิจารณารายละเอียด ในความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชาการรายงาน ทางการเงินและการวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านผู้สอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่ง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตติมา อัครธิติพงศ์ (2552: 26) รัตนา พรหมภาพ (2551: 113) พิจารณาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของ นักศึกษาด้านผู้สอนในด้านความตรงต่อเวลา การ วางตนที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่าง การเอาใจใส่ จริงจังต่อการเรียนการสอน มีการวางแผนและเตรียม การสอนมาอย่างดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ สุขุม รอบคอบ ให้ความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาทั้งในและ นอกชั้นเรียน มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรู้

ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน มีความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้เรียน กระตุ้นให้กำลังใจนักศึกษาในการ ถามและแสดงความคิดเห็น และสร้างบรรยากาศ ในการเรียนการสอนและใช้คำถามที่ช่วยให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์

ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย ของจิตติมา อัครธิติพงศ์ (2552: 26) พิจารณาความ พึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ในด้านการ ตรวจให้คะแนนมีความยุติธรรม การแจ้งผลการสอบ มีความรวดเร็วถูกต้อง ข้อสอบเน้นเนื้อหาที่สำคัญ และสามารถตรวจสอบการประเมินผลได้ การแจ้ง หลักเกณฑ์ในการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน และความชัดเจนของเกณฑ์ในการประเมินผล ความ ทันทสมัยและประสิทธิภาพของข้อสอบ ความสมดุล ระหว่างจำนวนข้อสอบและเวลาที่ใช้สอบ รวมทั้งใช้วิธี การประเมินผลหลายวิธี ส่วนผลการวิจัยของพงษ์ไส ถาวรจักร และคณะ (2551: 31) และ รัตนา พรหมภาพ (2550: 113) นักศึกษามีความพึงพอใจด้านนี้โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเป็น อันดับหนึ่ง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการ วิจัยของจิตติมา อัครธิติพงศ์ (2552: 26) รัตนา พรหมภาพ (2551: 114) และพงษ์ไส ถาวรจักรและ คณะ (2551: 31) พิจารณาความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนของนักศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านการแจ้งบอกจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนอย่าง ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา ปลูกฝัง

ระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรม กระตุ้นให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็น ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ปฏิบัติความเป็น ประชาธิปไตย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่าง สร้างสรรค์ ความเหมาะสมของการมอบหมายงาน และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

ด้านเนื้อหาวิชา นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา พรหมภาพ (2551: 114) พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ของนักศึกษาด้านเนื้อหาวิชา โดยเนื้อหาวิชาที่เรียน มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ทันท่วงที ทันเหตุการณ์ ได้รับความรู้ ใหม่จากเนื้อหาวิชา นำไปประยุกต์ใช้ได้ มีความสำคัญ และน่าสนใจ เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเนื้อหาวิชา ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น

ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตติมา อัครศิริพิงค์ (2552: 26) และรัตนา พรหมภาพ (2551: 114) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อด้านสื่อ หรือเอกสารและอุปกรณ์รวมทั้งสถานที่ ซึ่งปัจจัย ส่งเสริมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ในด้าน สภาพห้องเรียน การได้รับความสะดวกในการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ และเหมาะสม ปริมาณหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ ความร่มรื่นและบรรยากาศทั่วไปภายในบริเวณ มหาวิทยาลัย ห้องสมุดมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับ การศึกษาค้นคว้า การอำนวยความสะดวกในการใช้ บริการ ความทันสมัยของหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ในห้องสมุด และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในฝ่าย

บริการต่าง ๆ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความ พึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชารายงานทาง การเงินและการวิเคราะห์ ของนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยจำแนกตาม เพศ และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) พบว่า ผลการทดสอบ ยอมรับสมมติฐานที่ว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แตกต่างกัน มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผล การวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจินต์ สุขะพงษ์ (2552: บทคัดย่อ) ที่เปรียบเทียบความพึงพอใจของ นักศึกษาชายและหญิงที่มีความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนการสอนรายวิชาศิลปะการตกแต่งอาหาร เพื่อนำเสนอทางการตลาด พบว่า นักศึกษาที่มี เพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนรายวิชาดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

วิชารายงานทางการเงินและการวิเคราะห์ เป็น วิชาที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและความรู้ความ สามารถทางด้านบัญชีทั้งหมด โดยเฉพาะมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน (TFRS) ซึ่งผู้สอนจะต้อง นำมาใช้ในการส่งเสริม ชี้แนะ กระตุ้นให้นักศึกษา ดึงศักยภาพของตน ระดมสมองคิด วิเคราะห์ งบการเงินและสังเคราะห์แปลความหมายออกมา นำมาเสนอร่วมกิจกรรมระหว่างเพื่อนผู้เรียนและ

ครูผู้สอน และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ ของนักศึกษาต่อไป ดังนั้น ผู้สอนควรพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ กระตุ้นให้มีความตื่นตัว และใฝ่หาความรู้ เพิ่มเติม ทั้งปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่มีการเปลี่ยนแปลง ให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ พัฒนาเทคนิควิธีการสอน การจัดกิจกรรมที่เป็นการปฏิบัติในชั้นเรียน พัฒนาสื่อ การสอนและควรที่จะเพิ่มเติมให้มากขึ้น รวมไปถึงวิธีการ วัดผลต้องสามารถนำมาปรับกระบวนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และยืดหยุ่นเหมาะสมกับ ผู้เรียนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะป็นกลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้ พอสมควร หรือกลุ่มที่มีพื้นฐานที่อ่อนกว่ากลุ่มอื่น ๆ สิ่งสำคัญต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งแนวคิด ในด้านการมีส่วนร่วมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ควรจะเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญในการออกแบบการ จัดการเรียนการสอนในปีต่อ ๆ ไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนของนักศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ ที่หลากหลาย บ้าง
2. ควรมีการทำวิจัยความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนของนักศึกษาในด้านอื่น ๆ นอกจากด้านเนื้อหา วิชา ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน ปัจจัยส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านการประเมิน ผลการเรียนการสอนในเชิงลึกที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
3. ควรเพิ่มข้อมูลทั่วไปที่เป็นสถานภาพส่วนตัว ของนักศึกษาในการทำวิจัยความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนให้มากยิ่งขึ้น เช่น คณะวิชา หลักสูตรที่ศึกษา กลุ่มวิชา หรือชั้นปีของนักศึกษา เพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของความพึงพอใจของนักศึกษาใน ระหว่างคณะวิชา หลักสูตรที่ศึกษา กลุ่มวิชา หรือ ชั้นปีของนักศึกษาที่แตกต่างกัน

4. ควรมีการทำวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อการให้บริการของหน่วยงานที่สนับสนุนใน มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย หอการค้าไทย ปีการศึกษา 2556 ได้รับความกรุณา จากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจอ่านให้คำแนะนำ และได้รับความเอื้อเฟื้อจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธรรมะ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ รวมทั้งนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

บรรณานุกรม

Akkarathitipong, Jittima. 2009. **The Satisfaction of Students with Teaching and Learning Management of Human Resources Course (4-Year Program) of Department of Human Resources Management in the Second Semester of Academic Year 2009.** Phranakorn Sri Ayuthaya: Phranakorn Sri Ayuthaya Rajabhat University. (in Thai).
จิตติมา อัครธิติพงศ์. 2552. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน วิชาทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี สาขาวิชาการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ ประจำปีการศึกษา 2/2552. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
Chowivattana, Isaree. 1997. "The Graduates' Satisfaction with Undergraduate Program,

- School of Accountancy, University of the Thai Chamber of Commerce.” **University of the Thai Chamber of Commerce Journal** 26,1: 90-113. (in Thai).
- อิสริย์ ไชวีวัฒนา. 2549. “ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรปริญญาตรี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.” **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 26,1: 90-113.
- Maslow, A.H. 1970. **Motivation and Personality**. New York: Harper and Row.
- Prompap, Rattana. 2007. **Students’ Satisfaction towards Education Curriculum in Faculty of Education, Naresuan University, Academic Year 2007**. Pissanuloke: Naresuan University. (in Thai).
- รัตนา พรหมภาพ. 2551. รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ของภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2550. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Sukapong, Sujin. 2008. **The Satisfaction of the Hotel Management Students towards the Teaching and Learning of the Food Styling and Presentation for Marketing Course, Sripatum University**. Bangkok: Sripatum University. (in Thai).
- สุจินต์ สุขะพงษ์. 2552. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะการตกแต่งอาหารเพื่อนำเสนอทางการตลาดของนักศึกษาด้านการโรงแรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Thawornchak, Pongsai, et al. 2008. **The Study of Students’ Satisfaction towards Lecturers of Ratchaphruck College, Academic Year 2007**. Bangkok: Academic Department, Ratchaphruck College. (in Thai).
- พ่องใส ถาวรจักร และคณะ. 2551. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่ออาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการวิทยาลัยราชพฤกษ์.

Assistant Professor Yaowalakasana Paitoorya received her Master of Business Administration Degree in Accounting from University of the Thai Chamber of Commerce. She is currently a full-time lecturer in the Auditing and Internal Auditing Department, School of Accountancy, University of the Thai Chamber of Commerce.